

7 Ekim 2023'ten İtibaren Uluslararası Sistemin Çöküşü

Aksa Tufanı olayının patlak verdiği andan itibaren dünya artık eskisi gibi değildir; bunun nedeni zaten alevler içinde olan bölgede patlak veren savaş değildir; aksine yaşananların, on yıllardır kurallara dayalı olduğunu iddia eden uluslararası düzenin özünde, güç ve çıkarlar arasındaki kırılğan bir dengeden ibaret olduğunu açıkça ortaya çıkarmasıdır.

İşte tam da o anda, kendisini uluslararası hukukun koruyucusu olarak sunan sistemin maskesi düşmüştür. Zaten dünya, ilk gerçek sınavda insanların gözü önünde tökezleyene dek ve çifte standartları da tüm dünyanın gözü önünde ifşa oluncaya kadar bu konuda şüphe içerisindedir. Böylece sahne, kurumların acziyeti, caydırıcılığın aşınması, ittifakların karmaşası ve benzerleri gibi tüm sertliğiyle derin aksaklıklara maruz kalmıştır.

Günler geçtikçe çöken şeyin sadece bölgesel dengeler değil, aksine artık ne kendi kurallarını dayatabilen ne de başkalarını meşruiyetine ikna edebilen bir sistem olan uluslararası sistemin bizzat temelleri olduğu ortaya çıkmıştır. Sahada kimin kazanıp kimin kaybettiği bir yana tanık olduğumuz şey, soğuk savaş sonrası şekillenen uluslararası sistemin sonunun başlangıcı olmasıdır. Zira bugün dünya, henüz yeni kurallar belirginleşmeden eski kuralların parçalandığı çalkantılı bir geçiş döneminin eşiğinde durmaktadır.

Uluslararası sistem, 7 Ekim 2023'ten bu yana ve hatta bugün İran'a karşı savaşa kadar, kırılğanlığını ortaya çıkaran bir dizi çatışmalara maruz kalmıştır. Şimdi onu çöküşe sürükleyen bazı noktalara değineceğim:

Birincisi: Bağlayıcı uluslararası hukuk fikrinin çöküşü: İran'da yaşananlar ve Aksa Tufanı operasyonunun ardından olanlar, uluslararası hukukun seçici bir şekilde uygulandığını ortaya koymuştur; zira gerçek anlamda hesap sorulmadan meydana gelen büyük yıkım ve devasa sivil kurban, Birleşmiş Milletler'e duyulan güvenin kaybolmasına ve kurallara dayalı düzenin meşruiyetini yitirmesine yol açmıştır. Böylece uluslararası hukuk, bağlayıcı bir referans olmaktan çıkıp, güçlülerin elindeki siyasi bir araca dönüşmüştür. Nitekim bugün, Birleşmiş Milletler'in ABD'den gelen mali desteğinin, dokuz şart dışında durdurulmasıyla birlikte en öne çıkan başlık şu olmuştur: Birleşmiş Milletler, sadece Amerika'nın çıkarlarının uygulanmasına boyun eğmedikçe mali destek yoktur.

İkincisi: Caydırıcılık mefhumunun çöküşü: 7 Ekim 2023 tarihinde, Yahudi varlığının caydırıcılığı kırılmış, ardından Lübnan, Suriye ve Yemen'de, son olarak da 2026'da Amerika ile onun beslemesinin İran'a karşı yürüttüğü savaşla tekrarlanan kırılmalarla çatışma genişlemiş ve böylece ister Amerika ister Yahudi varlığı olsun yenilmez devlet imajı da kırılmıştır. Büyük devletler artık tırmanışı kontrol altına almaya ya da sınırlamaya bugün hâlâ muktedir değildir. Nitekim büyük devletler, bugüne kadar gerginliğin tırmanmasını kontrol altına almaya ya da kuşatmaya muktedir olamamıştır.

Üçüncüsü: ABD'nin dünya düzeni üzerindeki tekelinin çöküşü: Amerika'nın artık çözümler dayatmaya ya da savaşları önlemeye ve hatta Avrupa ülkeleri, Çin ve Rusya'nın, Hürmüz Boğazı meselesi ve İran savaşı konusunda Amerika ile birlikte olmayı reddetmesiyle birlikte müttefiklerini kendi liderliği altında birleştirmeye muktedir olamadığını gözlemledik. Hatta bugün, Amerika'nın geleneksel müttefiklerinin (Avrupa, Türkiye...) eskisine göre daha fazla bağımsız davranmaya başladığını gözlemliyoruz. Eğer bu, daha da gelişirse, tek kutuplu bir sistemden çok kutuplu bir kaosa geçmiş oluruz ki bu da beklenen bir durumdur.

Dördüncüsü: Avrupa'da Gazze konusunda ve bugün de İran konusunda açık bir bölünme gözlemledik; böylece NATO içinde ittifakın sona ermesine veya bölünmesine yol açabilecek anlaşmazlıklar ortaya çıkmıştır; yani katı blok fikri sona ermiş ve dünya değişken çıkar ağlarına dönüşmüştür.

Beşincisi: Devlet dışı güçlerin yükselişi; tıpkı Hamas ve Lübnan'daki İran partisi ve benzerleri gibi silahlı gruplar... devletin kontrolü dışındaki özel askeri şirketler ve paralel dengeler dayatan sivil aktörlerin ortaya çıkışı gibi.

Altıncısı: Geleneksel ekonomik küreselleşmenin çöküşü; ekonomik korumacılığın geri dönüşü ve ticaretin bir silah olarak kullanılması (yaptırımlar, abluka, tedarik zincirleri...), küresel tedarik zincirlerinin bir ölçüde parçalanması, dünya ekonomisinin ekonomik entegrasyondan rekabet ve çatışmaya dönüşmesi ve ekonominin bir savaş aracı haline gelmesi (enerji, gıda, teknoloji...) gibi. Devletler artık ekonomi ile güvenliği birbirinden ayırmamakta olup, bu da tarafsız serbest piyasanın sonu olarak değerlendirilmektedir.

Yedincisi: Uluslararası kuruluşların acziyeti; zira Güvenlik Konseyi, vetoların sıkça kullanılması yoluyla felçli bir hale gelmiş; Birleşmiş Milletler savaşları durdurmakta aciz kalmış; finans kurumları ise krizleri kontrol altına alamamıştır; bu da mevcut küresel düzenin kurumsal yapısının zayıflamasına yol açmıştır.

Sekizincisi: Bölgesel çatışmanın patlak vermesi; Gazze'den başlayarak ve rejimin düşüşünden sonra Suriye'ye kadar buralar, açık ve sıcak bir çatışma sahası olmuştur; bir zamanlar kendileri için bir kalkan olan İran 2026'da göreceli olarak denklem dışında kalmıştır; yani Orta Doğu bölgesi, birbirine bağlı açık çatışmaların yaşandığı bir çatışma bölgesine dönüşmüştür. Böylece bölgelerimizde en büyük çatışma alanları oluşmuştur; ancak gerçekleşmesinin yaklaştığı bir anda sihir sihirbazın aleyhine dönecek ve bölge bütünüyle onların ellerinden kayıp gidecektir.

Dokuzuncusu: Liberal değerlerin gerilemesi ve küresel güvenin kaybolması; zira demokrasi ve insan hakları seçici araçlara dönüşmüş, uluslararası düzenin ahlaki anlatısı çökmüş ve çifte standartları açığa çıkmıştır; bu da bu değerlere duyulan güvenin kaybolmasına yol açmıştır; böylece dünyanın entelektüelleri, Amerika'nın liderliği altındaki liberal değerlere yönelik küresel güvenin perdelenmesini mütalaa etmeye başlamışlardır.

Aksa Tufanı operasyonu, ardından İran savaşından itibaren, uluslararası sistemin şu üç dayanağı çökmüştür:

- 1- "Uluslararası hukukun" meşruiyeti.
- 2- "Caydırıcılık ve İttifakların" denetimi.
- 3- "Uluslararası kuruluşların" yönetimi.

Bu nedenle şu anda bizler, kaotik bir geçiş dönemi olarak tanımlanabilecek bir aşamadayız; yani eski dünya ölme sürecinde olup yeni olan ise henüz doğmamıştır.

Olaylar, eski ve helak olmuş sistemi altüst edebilecek yeni bir ideolojinin fecrinin doğuşuna işaret etmektedir. Bunu ancak İslam ideolojisi gerçekleştirebilir. Nitekim bugün yaşanan büyük olaylar, Allah'ın onun kurulmasına izin verdiği anda İslam devinin gelişinin müjdelilerinden başka bir şey değildir.

Nitekim ümmet hazırlanmakta olup bu devin uyanışının yüklerini üstlenmeye muktedir olan partisi de mevcuttur; bu da ümmetin kaotik çoğulculuk aşamasından faydalanmasını kolaylaştıracaktır. Zira Hilafet Devleti, ortaya çıktığı ilk andan itibaren, son nefesini vermekte olan uluslararası hukukun meşru olmadığını ilan edecek ve ne geçmişte ne de gelecekte bu hukukun hiçbir kurumunu ya da kararlarını tanımayacaktır. Sonra sadece uluslararası örfelere dayalı yeni bir küresel sistem ilan edecek ve bu devletin tek ümmet mefhumu içindeki yeri onu, ilk andan itibaren irtikaz aşamasından uluslararası duruma etki eden küresel bir merkeze dönüştürecektir.

Elimizde Kitap ve sünnetten türetilmiş ve uluslararası ilişkiler içinde nasıl muamele edileceğine dair gerekli tüm yasaların yanı sıra kelimenin tam anlamıyla devlet adamları olduğu sürece ve ümmetin elinde de, hem iç hem de dış düzeyde hem devleti geliştirmek hem de karşılaşılan tüm sorunları hızlı bir şekilde sadece İslami bakış açısına göre çözmek için çalışan benzersiz düşünme mekanizmasına sahip gençler olduğu sürece; İslami hayat ümmetin dört bir tarafına yeniden geri dönecek, kulların işleri Rabbin emrettiği şekilde gözetilecek ve böylece yer yüzü bereketlerini çıkaracak ve gökyüzü de bereketlerini indirecektir; bunu da Allahu Teala'nın şu kavli doğrulamaktadır: **وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِيَنَّهُمْ مَاءً غَدَقًا** **"Eğer insanlar ve cinler, Allah'ın yolu üzerinde dosdoğru yürüselerdi, onlara bol bol yağmur verir, rızıklarını genişletirdik."** [Cin 16]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim